

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Громадське здоров'я, менеджмент в охороні здоров'я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Жалдак Дар'я Олександрівна, Сміянов Владислав Анатолійович, Сміянова Ольга Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год., з яких 80 год. становить контактна робота з викладачем (20 год. лекцій, 60 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Необхідні знання з медичної інформатики, основ економічної теорії, історії медицини, культорології, основ психології та педагогіки, пропедевтики внутрішньої медицини та педіатрії, акушерства та гінекології
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я, менеджмент в охороні здоров'я» студентами на 4 році навчання є підготовка фахівців, які б володіли достатнім обсягом знань щодо основних понять та засад громадського здоров'я та навчилися самостійно приймати управлінське рішення з надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров'я.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до громадського здоров'я.
--

Тема 1 Основні поняття громадського здоров'я.

Визначення поняття "громадське здоров'я". Історія розвитку громадського здоров'я. Основні принципи, функції, підходи та послуги громадського здоров'я. Ключові досягнення, пріоритети та виклики громадського здоров'я, що спостерігаються в Україні та у всьому світі.

Тема 2 Детермінанти здоров'я.

Визначення поняття "здоров'я". Погляди на здоров'я. Рівні здоров'я. Основні детермінанти здоров'я. Методичні підходи до вивчення чинників, які визначають рівні здоров'я населення та його окремих контингентів. Особливості вивчення впливу факторів соціально-економічних, соціально-біологічних, екологічних і природно-кліматичних, медико-організаційних. Проблеми збирання відповідної інформації. Дотримання вимог доказової медицини. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я.

Тема 3 Вступ в біостатистику.

Диференціація понять "статистика", "біостатистика" та "медична статистика". Теорія та поняття статистичного спостереження, етапи його проведення. Методологічні основи, форми та способи статистичного спостереження та збору даних. Джерела статистичної інформації. Види статистичних даних, статистична звітність, вибіркові дослідження. Маркетингові та соціологічні опитування, види питань при анкетуванні, проблеми організації опитувань в охороні здоров'я. Види вибірових досліджень, поняття рандомізації та стратифікації, дизайн клінічних досліджень. Групування статистичних даних, методи, значення. Види групувань, принципи побудови статистичних групувань та класифікацій. Співставність статистичних групувань. Поняття про багатомірні класифікації. Статистичні таблиці, їх характеристика, види, правила побудови. Методичні основи читання та аналізу таблиць. Поняття про нечислові дані, якісні ознаки.

Тема 4 Відносні величини (статистичні коефіцієнти).

Поняття про статистичні показники, їх види, форма представлення. Абсолютні дані, відносні величини, їх практичне значення. Види відносних величин, методика їх розрахунку та методичні основи застосування для аналізу даних. Поняття та види структури медико-біологічних даних, структурні зміни, особливості їх аналізу. Графічні методи аналізу даних. Види графіків, правила їх побудови.

Тема 5 Ряди динаміки та їх аналіз.

Види рядів динаміки. Основні правила побудови та аналізу динамічних рядів при вивченні динаміки медико-біологічних явищ. Основні показники аналізу динамічних рядів. Основні прийоми обробки динамічного ряду з метою визначення тренду. Вивчення та вимірювання сезонних коливань в рядах динаміки. Співставність динамічних рядів. Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки. Прогнозування на основі екстраполяції рядів динаміки.

Тема 6 Середні величини. Варіаційни ряд. Аналіз даних у громадському здоров'ї.

Середні величини в клінічних та епідеміологічних дослідженнях, їх види, практичне значення, методи розрахунку. Поняття варіації, її значення. Мінливість параметрів сукупності, методи оцінки. Абсолютні показники варіації, середнє квадратичне відхилення, їх оцінка. Відносні показники варіації: коефіцієнти варіації та детермінації. Міри варіації, поняття про закони розподілу, їх види, характеристики. Аналіз статистичних гіпотез.

Модуль 2. Медико-соціальні аспекти захворюваності. Методика вивчення захворюваності.

Тема 7 Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності.

Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Вплив захворюваності на потреби забезпечення населення медичною допомогою, на здоров'я майбутніх поколінь. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю, в т.ч. з соціально значущими та небезпечними хворобами. Методи вивчення захворюваності, можливості застосування окремих методів, їх переваги та недоліки. Застосування методів епідеміологічних досліджень при вивченні неінфекційних захворювань. Фактори, що впливають на повноту даних про захворюваність в залежності від методів її вивчення. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Розбіжності захворюваності міського та сільського населення, різних вікових і статевих груп. Порівняльна оцінка методів вивчення захворюваності в країнах з різними системами охорони здоров'я. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Можливості вивчення окремих видів захворюваності в різних країнах, тенденції динаміки показників захворюваності, вікові та статеві особливості в регіонах світу, в країнах з різним економічним розвитком, кліматично-природними умовами. Хвороби системи кровообігу, онкологічні, нервово-психічні захворювання, цукровий діабет, туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, травматизм, алкоголізм.

Модуль 3. Медико-соціальні аспекти демографії. Методика вивчення демографічних показників.

Тема 8 Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя. Методика побудови таблиць смертності.

Демографія як наука. Складові частини. Джерела інформації про чисельність, склад і рух населення. Історія проведення переписів населення. Динаміка чисельності та складу населення в окремих регіонах світу та країнах, в Україні. Медико-соціальне значення цієї інформації. Основні тенденції, притаманні Україні та іншим країнам світу стосовно процесу урбанізації, статевого та вікового складу населення. Медико-соціальне значення міграційних процесів. Природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності. Середня очікувана тривалість життя, визначення поняття. Сутність методики визначення показника, його динаміка в різних країнах і в Україні. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Можливості їх застосування. Порядок реєстрації народжень в Україні. Сутність понять «живонародження», «мертвонародження», «смерть плода». Методика визначення та оцінка загального та спеціального показників народжуваності. Загальна смертність. Порядок реєстрації випадків смерті в Україні. Методика вивчення смертності, визначення загального та спеціального показників, їх значення та оцінка. Природний приріст населення.

Тема 9 Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят.

Смертність немовлят (малюкова смертність). Значення показника для оцінки стану здоров'я населення, рівня соціально-економічного благополуччя та розвитку суспільства загалом. Провідні причини. Динаміка показника смертності немовлят за останні роки в Україні в порівнянні з країнами Європейського та інших регіонів світу. Територіальні розбіжності показників смертності немовлят в Україні. Порядок реєстрації смертності немовлят (малюкової). Методика визначення показників загальної, неонатальної, постнеонатальної смертності немовлят. Оцінка співвідношення цих показників, типи смертності немовлят: А. В. С. Перинатальна смертність. Малюкова смертність хлопчиків і дівчаток, сезонні особливості смертності немовлят. Провідні причини малюкової смертності в різні вікові періоди першого року життя. Основні групи чинників, що впливають на формування рівнів малюкової смертності (біологічні, екологічні, медико-організаційні, спосіб життя). Методика експертної оцінки смертності немовлят.

Модуль 4. Організація лікувально-профілактичної допомоги міському та сільському населенню.

Тема 10 Зміст і організація роботи лікарів первинної ланки.

Сутність поняття «первинна медико-санітарна допомога» (ПМСД). Роль ПМСД у реалізації права громадян на охорону здоров'я. Принципи організації ПМСД на засадах сімейної медицини. Умови функціонування та основні принципи ПМСД. Роль сімейного лікаря (загальної практики) в забезпеченні медичних потреб населення. Моделі роботи сімейного лікаря, їх сутність, проблеми вибору конкретних моделей. Організаційні моделі переходу від дільнично-територіальної системи медичного забезпечення населення до сімейної медицини, можливості та доцільність різних моделей. Проблеми та перспективи розвитку сімейної медицини в Україні. Організація роботи сімейного лікаря за умови її здійснення на основі різних моделей. Функції та зміст роботи сімейного лікаря стосовно профілактичних, діагностичних, лікувальних заходів, вирішення медико-соціальних проблем родини. Основна облікова документація закладів, які працюють на засадах сімейної медицини. Визначення та оцінка показників діяльності сімейних лікарів.

Тема 11 Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів. облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів.

Принципи лікувально-профілактичної, стаціонарної та швидкої допомоги, сутність різних її видів у сучасних умовах, участь медичних закладів різних рівнів у медичному забезпеченні населення. Проблеми організації амбулаторно-поліклінічної, стаціонарної, швидкої та екстреної допомоги. Роль різних лікувально-профілактичних закладів та їх взаємодія в наданні первинної, вторинної та третинної допомоги. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у лікувально-профілактичному забезпеченні населення, вплив їх роботи на показники здоров'я та роботу стаціонарів, на потребу в швидкій допомозі, на оцінку населенням діяльності систем охорони здоров'я. Профілактична робота поліклінік і амбулаторій. Диспансерний метод, його принципи, етапи диспансеризації. Взаємодія поліклінік зі структурами сімейної медицини. Система стаціонарної допомоги з урахуванням рівнів її надання. Функції сучасної лікарні. Багатопрофільні та спеціалізовані лікарні, диспансери. Забезпечення наступництва між поліклінікою та стаціонаром. Управління раціональним використанням ліжкового фонду. Захист прав і безпека пацієнтів. Види стаціонарозамінних закладів. Завдання, структура денного стаціонару. Функції денного стаціонару та стаціонару вдома. Порядок направлення хворих до денного стаціонару та стаціонару вдома. Основна облікова документація денного стаціонару та стаціонару вдома, порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності денного стаціонару.

Тема 12 Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Організація роботи швидкої медичної допомоги.

Завдання стаціонарів. Структурні підрозділи стаціонару та їх функції. Порядок направлення хворих до стаціонару. Зміст і організація роботи лікаря-ординатора та завідувача відділення. Чинники, що впливають на раціональне використання ліжкового фонду та ефективність роботи стаціонару. Основна документація, яка застосовується для обліку роботи стаціонару, зміст і порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності стаціонару за даними звіту лікувально-профілактичного закладу (ф. № 20). Розробка заходів щодо покращання діяльності стаціонарів. Значення служби швидкої медичної допомоги (ШМД), її заклади. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Співпраця служби ШМД зі структурами Міністерства надзвичайних ситуацій. Структура станцій ШМД великого міста, види виїзних бригад, їх склад, функції. Організація ШМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ШМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності.

Тема 13 Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення.

Особливості медичного забезпечення сільського населення. Етапи надання медичної допомоги сільському населенню. Сутність етапності. Вплив природних і соціально-економічних умов, стану демографічних процесів, захворюваності та інвалідності на організацію лікувально-профілактичної допомоги. Проблема укомплектованості медичними працівниками закладів сільської лікарської дільниці. Лікувально-профілактичні заклади різних етапів медичної допомоги та їх завдання. Організація амбулаторної та стаціонарної допомоги жителям, що мешкають на сільських дільницях. Сутність організаційно-методичної та інформаційно-аналітичної роботи районних і обласних лікарень. Особливості швидкої медичної допомоги сільському населенню.

Модуль 5. Організація санітарно-епідеміологічного забезпечення населення.

Тема 14 Організація роботи центрів громадського здоров'я.

Система громадського здоров'я (ГЗ) в Україні, її значення в збереженні здоров'я населення та забезпеченні санітарно-епідемічного благополуччя. Основні оперативні функції ГЗ. Напрямки діяльності центрів громадського здоров'я. Система державного контролю щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Зміст діяльності центрів ГЗ, лікарів первинної ланки та лікувально-профілактичних закладів стосовно первинної, вторинної та третинної профілактики, методи її забезпечення.

Тема 15 Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні.

Організація роботи центрів по контролю за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні.

Тема 16 Промоція здоров'я, формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення.

Значення формування здорового способу життя для збереження та зміцнення здоров'я населення. Провідні чинники способу життя, які впливають на стан здоров'я

Модуль 6. Охорона здоров'я різних категорій населення.

Тема 17 Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності.

Завдання та зміст роботи жіночої консультації, її структурні підрозділи. Функції різних медичних закладів стосовно антенатальної охорони плода. Експертна оцінка організаційних елементів медичного забезпечення вагітних і жінок при гінекологічних захворюваннях. Завдання, зміст роботи стаціонару пологового будинку, особливості його структури, взаємодія з жіночими консультаціями, дитячими поліклініками, будинками дитини. Основна облікова документація пологового будинку. Зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи пологового будинку за звітом про медичну допомогу вагітним, роділлям і породіллям (ф. № 21). Розробка заходів щодо покращання діяльності пологового будинку.

Тема 18 Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності.

Завдання та зміст роботи дитячої поліклініки, її структурні підрозділи. Профілактична та протиепідемічна робота дитячої поліклініки. Зміст і організація роботи дільничного педіатра. Сутність диспансерного спостереження за здоров'ям дітей, експертна оцінка його повноти. Організація спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги дітям. Організація медичної допомоги в дошкільних закладах, школах. Основна облікова документація дитячої лікарні, зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи дитячої лікарні за даними звіту про медичну допомогу дітям (ф. № 31–здоров). Розробка заходів удосконалення діяльності дитячих лікарень.

Тема 19 Організація та зміст роботи лікарень планового лікування.

Основні завдання та функції лікарні планового лікування. Організаційна структура та керівництво лікарні планового лікування. Контроль та перевірка діяльності закладу.

Тема 20 Організація та зміст роботи лікарень відновного (реабілітаційного) лікування. Основні положення лікарні відновного лікування. Основні функції та завдання закладу. Керівництво та організаційна структура закладу. Контроль та перевірка діяльності лікарні відновного лікування.

Тема 21 Організація та зміст роботи хоспісів.

Що таке паліативна медицина та паліативна допомога? Поняття і засади паліативної допомоги в Україні. Права людини в сфері паліативної допомоги. Види паліативної допомоги. Збір даних у сфері паліативної допомоги. Що таке хоспіс та хоспісна медицина? Загальна характеристика хоспісної медицини в Україні.

Модуль 7. Медико-соціальні аспекти експертизи втрати працездатності.

Тема 22 Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.

Особливості проведення експертизи медико-соціальної втрати працездатності та експертиз: військово-лікарської, судово-медичної та судово-психіатричної, патолого-анатомічної та їх правові засади. Мета проведення різних видів медичної експертизи, органи та заклади, які її здійснюють. Відповідальність лікарів лікувально-профілактичних і інших закладів стосовно медичної експертизи. Завдання лікуючих лікарів при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності. Лікарсько-консультативна комісія (ЛКК): функції, склад, організація роботи.

Тема 23 Правила оформлення медичного висновку про тимчасову непрацездатність. Електронний листок непрацездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року).

Зміст, призначення та порядок заповнення облікових документів, які використовуються при проведенні експертизи тимчасової непрацездатності (МВТН, електронний ЛН). Значення листка непрацездатності як облікового, юридичного та фінансового документу. Визначення тактики різних посадових осіб лікувально-профілактичних закладів стосовно конкретних видів і випадків тимчасової непрацездатності. Оформлення МВТН при окремих видах.

Тема 24 Організація експертизи стійкої втрати працездатності.

Завдання лікуючих лікарів, лікувально-консультативних комісій стосовно експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види (за адміністративно-територіальною ознакою, за профілями). Функції МСЕК. Зміст, призначення та порядок заповнення основних документів стійкої втрати працездатності, які використовуються при експертизі. Визначення та оцінка тактики МСЕК стосовно встановлення причини та груп інвалідності при окремих її видах. Визначення та оцінка показників інвалідності.

Модуль 7. Проблеми оцінки якості медичної допомоги населенню.

<p>Тема 25 Оцінка якості медичної допомоги. Методика проведення експертних оцінок медичного забезпечення окремих контингентів населення.</p> <p>Основні поняття та терміни якості медичної допомоги. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Методика оцінки якості. Вимоги до методик: придатність для використання стосовно різних етапів і видів медичної допомоги, об'єктивність, можливість кількісної оцінки, коректне відображення суті медичної діяльності. Показники якості та ефективності медичної допомоги. Стандарти якості медичної допомоги стосовно клініко-статистичних груп, нозологічних форм. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів. Медико-економічні стандарти. Проміжні та довгострокові показники якості медичної допомоги. Значення ліцензування та акредитації медичних закладів для забезпечення належної якості медичної допомоги.</p>
<p>Тема 26 Системи охорони здоров'я у світі.</p> <p>Фінансування систем охорони здоров'я у світі: способи збору коштів. Розуміння систем охорони здоров'я: огляд «класичних» моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Бісмарка. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Беверіджа. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Семашко. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. На Вашу думку, яка система охорони здоров'я діє в Україні?</p>
<p>Модуль 9. Юриспруденція та менеджмент у охороні здоров'я.</p>
<p>Тема 27 Медичне право.</p> <p>Поняття, предмет, методи та принципи медичного права. Нормативно-правові акти системи охорони здоров'я України. Система та джерела медичного права.</p>
<p>Тема 28 Медичні правовідносини: поняття, види, склад.</p> <p>Визначення "медичні правовідносини". Класифікація правових відносин у сфері охорони здоров'я. Склад медичних правовідносин. Групи прав і обов'язків у правовідносинах з приводу надання медичної допомоги.</p>
<p>Тема 29 Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.</p> <p>Що таке менеджмент? Сучасний погляд на медичний менеджмент. Загальна характеристика основних понять в менеджменті. Школи менеджменту. Сутність різних управлінських актів в системі охорони здоров'я. Управлінські рішення в діяльності основних закладів охорони здоров'я, їх підрозділів. Методика розробки та прийняття управлінських рішень щодо організації роботи лікувально-профілактичних і санітарно-профілактичних закладів. Особливості реалізації управлінських рішень з урахування соціально-психологічних прошарків колективу.</p>
<p>Модуль 10. Диференційний залік</p>
<p>Тема 30 Диференційний залік</p> <p>Залік проводиться у вигляді письмового розв'язання ситуаційних задач.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
PH3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
PH4	Здатність до визначення необхідного режиму праці, відпочинку та характеру харчування при лікуванні захворювань.
PH5	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань та виконання медичних маніпуляцій
PH6	Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, проведення лікувально-евакуаційних заходів.
PH7	Здатність розв'язувати проблеми медицини у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
PH8	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
PH9	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
PH10	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
PH12	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
PH13	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.
PH14	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
PH15	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
PH16	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
PH17	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі охорони здоров'я у широких або мультидисциплінарних контекстах.
PH18	Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
PH19	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 222 Медицина:

ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2).
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення
ПР20	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу суспільних та особистих потреб.
ПР23	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу.
ПР25	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Основні поняття громадського здоров'я.
Лк1 "Громадське здоров'я. Стратегія ВООЗ «Здоров'я-2020». Чинники, що впливають на стан здоров'я населення" (денна)
Громадське здоров'я. Стратегія ВООЗ «Здоров'я-2020». Чинники, що впливають на стан здоров'я населення (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

<p>Пр1 "Основні поняття громадського здоров'я" (денна)</p> <p>Визначення поняття "громадське здоров'я". Історія розвитку громадського здоров'я. Основні принципи, функції, підходи та послуги громадського здоров'я. Ключові досягнення, пріоритети та виклики громадського здоров'я, що спостерігаються в Україні та у всьому світі (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).</p>
<p>Тема 2. Детермінанти здоров'я.</p>
<p>Пр2 "Детермінанти здоров'я" (денна)</p> <p>Визначення поняття "здоров'я". Погляди на здоров'я. Рівні здоров'я. Основні детермінанти здоров'я. Методичні підходи до вивчення чинників, які визначають рівні здоров'я населення та його окремих контингентів. Особливості вивчення впливу факторів соціально-економічних, соціально-біологічних, екологічних і природно-кліматичних, медико-організаційних. Проблеми збирання відповідної інформації. Дотримання вимог доказової медицини. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я.</p>
<p>Тема 3. Вступ в біостатистику.</p>
<p>Лк2 "Організація і дизайн статистичних досліджень. Відносні величини. Графічні методи аналізу." (денна)</p> <p>Організація і дизайн статистичних досліджень. Відносні величини. Графічні методи аналізу (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).</p>
<p>Пр3 "Вступ в біостатистику" (денна)</p> <p>Диференціація понять "статистика", "біостатистика" та "медична статистика". Теорія та поняття статистичного спостереження, етапи його проведення. Методологічні основи, форми та способи статистичного спостереження та збору даних. Джерела статистичної інформації. Види статистичних даних, статистична звітність, вибіркові дослідження. Маркетингові та соціологічні опитування, види питань при анкетуванні, проблеми організації опитувань в охороні здоров'я. Види вибірових досліджень, поняття рандомізації та стратифікації, дизайн клінічних досліджень. Групування статистичних даних, методи, значення. Види групувань, принципи побудови статистичних групувань та класифікацій. Співставність статистичних групувань. Поняття про багатомірні класифікації. Статистичні таблиці, їх характеристика, види, правила побудови. Методичні основи читання та аналізу таблиць. Поняття про нечислові дані, якісні ознаки.</p>
<p>Тема 4. Відносні величини (статистичні коефіцієнти).</p>
<p>Пр4 "Відносні величини (статистичні коефіцієнти)" (денна)</p> <p>Поняття про статистичні показники, їх види, форма представлення. Абсолютні дані, відносні величини, їх практичне значення. Види відносних величин, методика їх розрахунку та методичні основи застосування для аналізу даних. Поняття та види структури медико-біологічних даних, структурні зміни, особливості їх аналізу. Графічні методи аналізу даних. Види графіків, правила їх побудови.</p>
<p>Тема 5. Ряди динаміки та їх аналіз.</p>

Пр5 "Ряди динаміки та їх аналіз." (денна)

Види рядів динаміки. Основні правила побудови та аналізу динамічних рядів при вивченні динаміки медико-біологічних явищ. Основні показники аналізу динамічних рядів. Основні прийоми обробки динамічного ряду з метою визначення тренду. Вивчення та вимірювання сезонних коливань в рядах динаміки. Співставність динамічних рядів. Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки. Прогнозування на основі екстраполяції рядів динаміки.

Тема 6. Середні величини. Варіаційний ряд. Аналіз даних у громадському здоров'ї.

Пр6 "Середні величини. Варіаційний ряд. Аналіз даних у громадському здоров'ї." (денна)

Середні величини в клінічних та епідеміологічних дослідженнях, їх види, практичне значення, методи розрахунку. Поняття варіації, її значення. Мінливість параметрів сукупності, методи оцінки. Абсолютні показники варіації, середнє квадратичне відхилення, їх оцінка. Відносні показники варіації: коефіцієнти варіації та детермінації. Міри варіації, поняття про закони розподілу, їх види, характеристики. Аналіз статистичних гіпотез.

Тема 7. Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності.

Лк3 "Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Епідеміологічні методи вивчення захворюваності. Тенденції та особливості окремих видів захворюваності в різних регіонах світу." (денна)

Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Епідеміологічні методи вивчення захворюваності. Тенденції та особливості окремих видів захворюваності в різних регіонах світу (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр7 "Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності." (денна)

Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Вплив захворюваності на потреби забезпечення населення медичною допомогою, на здоров'я майбутніх поколінь. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю, в т.ч. з соціально значущими та небезпечними хворобами. Методи вивчення захворюваності, можливості застосування окремих методів, їх переваги та недоліки. Застосування методів епідеміологічних досліджень при вивченні неінфекційних захворювань. Фактори, що впливають на повноту даних про захворюваність в залежності від методів її вивчення. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Розбіжності захворюваності міського та сільського населення, різних вікових і статевих груп. Порівняльна оцінка методів вивчення захворюваності в країнах з різними системами охорони здоров'я. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Можливості вивчення окремих видів захворюваності в різних країнах, тенденції динаміки показників захворюваності, вікові та статеві особливості в регіонах світу, в країнах з різним економічним розвитком, кліматично-природними умовами. Хвороби системи кровообігу, онкологічні, нервово-психічні захворювання, цукровий діабет, туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, травматизм, алкоголізм.

Тема 8. Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя. Методика побудови таблиць смертності.

Лк4 "Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Особливості демографічних показників у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні." (денна)

Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Особливості демографічних показників у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр8 "Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя. Методика побудови таблиць смертності." (денна)

Демографія як наука. Складові частини. Джерела інформації про чисельність, склад і рух населення. Історія проведення переписів населення. Динаміка чисельності та складу населення в окремих регіонах світу та країнах, в Україні. Медико-соціальне значення цієї інформації. Основні тенденції, притаманні Україні та іншим країнам світу стосовно процесу урбанізації, статевого та вікового складу населення. Медико-соціальне значення міграційних процесів. Природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності. Середня очікувана тривалість життя, визначення поняття. Сутність методики визначення показника, його динаміка в різних країнах і в Україні. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Можливості їх застосування. Порядок реєстрації народжень в Україні. Сутність понять «живонародження», «мертвонародження», «смерть плода». Методика визначення та оцінка загального та спеціального показників народжуваності. Загальна смертність. Порядок реєстрації випадків смерті в Україні. Методика вивчення смертності, визначення загального та спеціального показників, їх значення та оцінка. Природний приріст населення.

Тема 9. Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят.

Пр9 "Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят." (денна)

Смертність немовлят (малюкова смертність). Значення показника для оцінки стану здоров'я населення, рівня соціально-економічного благополуччя та розвитку суспільства загалом. Провідні причини. Динаміка показника смертності немовлят за останні роки в Україні в порівнянні з країнами Європейського та інших регіонів світу. Територіальні розбіжності показників смертності немовлят в Україні. Порядок реєстрації смертності немовлят (малюкової). Методика визначення показників загальної, неонатальної, постнеонатальної смертності немовлят. Оцінка співвідношення цих показників, типи смертності немовлят: А. В. С. Перинатальна смертність. Малюкова смертність хлопчиків і дівчаток, сезонні особливості смертності немовлят. Провідні причини малюкової смертності в різні вікові періоди першого року життя. Основні групи чинників, що впливають на формування рівнів малюкової смертності (біологічні, екологічні, медико-організаційні, спосіб життя). Методика експертної оцінки смертності немовлят.

Тема 10. Зміст і організація роботи лікарів первинної ланки.

Лк5 "Організація роботи закладів охорони здоров'я різних рівнів. Види медичної допомоги. Організація роботи сімейного лікаря." (денна)

Організація роботи закладів охорони здоров'я різних рівнів. Види медичної допомоги. Організація роботи сімейного лікаря (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр10 "Зміст і організація роботи лікарів первинної ланки." (денна)

Сутність поняття «первинна медико-санітарна допомога» (ПМСД). Роль ПМСД у реалізації права громадян на охорону здоров'я. Принципи організації ПМСД на засадах сімейної медицини. Умови функціонування та основні принципи ПМСД. Роль сімейного лікаря (загальної практики) в забезпеченні медичних потреб населення. Моделі роботи сімейного лікаря, їх сутність, проблеми вибору конкретних моделей. Організаційні моделі переходу від дільнично-територіальної системи медичного забезпечення населення до сімейної медицини, можливості та доцільність різних моделей. Проблеми та перспективи розвитку сімейної медицини в Україні. Організація роботи сімейного лікаря за умови її здійснення на основі різних моделей. Функції та зміст роботи сімейного лікаря стосовно профілактичних, діагностичних, лікувальних заходів, вирішення медико-соціальних проблем родини. Основна облікова документація закладів, які працюють на засадах сімейної медицини. Визначення та оцінка показників діяльності сімейних лікарів (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).

Тема 11. Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів. облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів.

Пр11 "Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів." (денна)

Принципи лікувально-профілактичної, стаціонарної та швидкої допомоги, сутність різних її видів у сучасних умовах, участь медичних закладів різних рівнів у медичному забезпеченні населення. Проблеми організації амбулаторно-поліклінічної, стаціонарної, швидкої та екстреної допомоги. Роль різних лікувально-профілактичних закладів та їх взаємодія в наданні первинної, вторинної та третинної допомоги. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у лікувально-профілактичному забезпеченні населення, вплив їх роботи на показники здоров'я та роботу стаціонарів, на потребу в швидкій допомозі, на оцінку населенням діяльності систем охорони здоров'я. Профілактична робота поліклінік і амбулаторій. Диспансерний метод, його принципи, етапи диспансеризації. Взаємодія поліклінік зі структурами сімейної медицини. Система стаціонарної допомоги з урахуванням рівнів її надання. Функції сучасної лікарні. Багатопрофільні та спеціалізовані лікарні, диспансери. Забезпечення наступництва між поліклінікою та стаціонаром. Управління раціональним використанням ліжкового фонду. Захист прав і безпека пацієнтів. Види стаціонарозамінних закладів. Завдання, структура денного стаціонару. Функції денного стаціонару та стаціонару вдома. Порядок направлення хворих до денного стаціонару та стаціонару вдома. Основна облікова документація денного стаціонару та стаціонару вдома, порядок її заповнення (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).

Тема 12. Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Організація роботи швидкої медичної допомоги.

Пр12 "Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання стаціонарів. Структурні підрозділи стаціонару та їх функції. Порядок направлення хворих до стаціонару. Зміст і організація роботи лікаря-ординатора та завідувача відділення. Чинники, що впливають на раціональне використання ліжкового фонду та ефективність роботи стаціонару. Основна документація, яка застосовується для обліку роботи стаціонару, зміст і порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності стаціонару за даними звіту лікувально-профілактичного закладу (ф. № 20). Розробка заходів щодо покращання діяльності стаціонарів. Значення служби швидкої медичної допомоги (ШМД), її заклади. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Співпраця служби ШМД зі структурами Міністерства надзвичайних ситуацій. Структура станцій ШМД великого міста, види виїзних бригад, їх склад, функції. Організація ШМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ШМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).

Тема 13. Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення.

Пр13 "Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення." (денна)

Особливості медичного забезпечення сільського населення. Етапи надання медичної допомоги сільському населенню. Сутність етапності. Вплив природних і соціально-економічних умов, стану демографічних процесів, захворюваності та інвалідності на організацію лікувально-профілактичної допомоги. Проблема укомплектованості медичними працівниками закладів сільської лікарської дільниці. Лікувально-профілактичні заклади різних етапів медичної допомоги та їх завдання. Організація амбулаторної та стаціонарної допомоги жителям, що мешкають на сільських дільницях. Сутність організаційно-методичної та інформаційно-аналітичної роботи районних і обласних лікарень. Особливості швидкої медичної допомоги сільському населенню.

Тема 14. Організація роботи центрів громадського здоров'я.

Пр14 "Організація роботи центрів громадського здоров'я." (денна)

Система громадського здоров'я (ГЗ) в Україні, її значення в збереженні здоров'я населення та забезпеченні санітарно-епідемічного благополуччя. Основні оперативні функції ГЗ. Напрямки діяльності центрів громадського здоров'я. Система державного контролю щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Зміст діяльності центрів ГЗ, лікарів первинної ланки та лікувально-профілактичних закладів стосовно первинної, вторинної та третинної профілактики, методи її забезпечення.

Тема 15. Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні.

Пр15 "Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні." (денна)

Організація роботи центрів по контролю за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні.

Тема 16. Промоція здоров'я, формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення.

Пр16 "Промоція здоров'я, формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення." (денна)

Значення формування здорового способу життя для збереження та зміцнення здоров'я населення. Провідні чинники способу життя, які впливають на стан здоров'я (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).

Тема 17. Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності.

Лк6 "Охорона материнства та дитинства." (денна)

Охорона материнства та дитинства (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр17 "Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання та зміст роботи жіночої консультації, її структурні підрозділи. Функції різних медичних закладів стосовно антенатальної охорони плода. Експертна оцінка організаційних елементів медичного забезпечення вагітних і жінок при гінекологічних захворюваннях. Завдання, зміст роботи стаціонару пологового будинку, особливості його структури, взаємодія з жіночими консультаціями, дитячими поліклініками, будинками дитини. Основна облікова документація пологового будинку. Зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи пологового будинку за звітом про медичну допомогу вагітним, роділлям і породіллям (ф. № 21). Розробка заходів щодо покращання діяльності пологового будинку.

Тема 18. Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності.

Пр18 "Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання та зміст роботи дитячої поліклініки, її структурні підрозділи. Профілактична та протиепідемічна робота дитячої поліклініки. Зміст і організація роботи дільничного педіатра. Сутність диспансерного спостереження за здоров'ям дітей, експертна оцінка його повноти. Організація спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги дітям. Організація медичної допомоги в дошкільних закладах, школах. Основна облікова документація дитячої лікарні, зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи дитячої лікарні за даними звіту про медичну допомогу дітям (ф. № 31–здоров). Розробка заходів удосконалення діяльності дитячих лікарень.

Тема 19. Організація та зміст роботи лікарень планового лікування.

Пр19 "Організація та зміст роботи лікарень планового лікування." (денна)

Основні завдання та функції лікарні планового лікування. Організаційна структура та керівництво лікарні планового лікування. Контроль та перевірка діяльності закладу.

Тема 20. Організація та зміст роботи лікарень відновного (реабілітаційного) лікування.

Пр20 "Організація та зміст роботи лікарень відновного (реабілітаційного) лікування." (денна)

Основні положення лікарні відновного лікування. Основні функції та завдання закладу. Керівництво та організаційна структура закладу. Контроль та перевірка діяльності лікарні відновного лікування.

Тема 21. Організація та зміст роботи хоспісів.

Пр21 "Організація та зміст роботи хоспісів." (денна)

Що таке паліативна медицина та паліативна допомога? Поняття і засади паліативної допомоги в Україні. Права людини в сфері паліативної допомоги. Види паліативної допомоги. Збір даних у сфері паліативної допомоги. Що таке хоспіс та хоспісна медицина? Загальна характеристика хоспісної медицини в Україні.

Тема 22. Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.

Лк7 "Експертиза тимчасової та стійкої втрати працездатності." (денна)

Експертиза тимчасової та стійкої втрати працездатності (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр22 "Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення." (денна)

Особливості проведення експертизи медико-соціальної втрати працездатності та експертиз: військово-лікарської, судово-медичної та судово-психіатричної, патолого-анатомічної та їх правові засади. Мета проведення різних видів медичної експертизи, органи та заклади, які її здійснюють. Відповідальність лікарів лікувально-профілактичних і інших закладів стосовно медичної експертизи. Завдання лікуючих лікарів при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності. Лікарсько-консультативна комісія (ЛКК): функції, склад, організація роботи.

Тема 23. Правила оформлення медичного висновку про тимчасову непрацездатність. Електронний листок непрацездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року).

Пр23 "Правила видачі листків тимчасової втрати працездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року)." (денна)

Зміст, призначення та порядок заповнення облікових документів, які використовуються при проведенні експертизи тимчасової непрацездатності. Значення листка непрацездатності як облікового, юридичного та фінансового документу. Визначення тактики різних посадових осіб лікувально-профілактичних закладів стосовно конкретних видів і випадків тимчасової непрацездатності. Оформлення листків непрацездатності при окремих видах і випадках тимчасової непрацездатності (застосування віртуальної симуляції - перегляд навчальних відео).

Тема 24. Організація експертизи стійкої втрати працездатності.

Пр24 "Організація експертизи стійкої втрати працездатності" (денна)

Завдання лікуючих лікарів, лікувально-консультативних комісій стосовно експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види (за адміністративно-територіальною ознакою, за профілями). Функції МСЕК. Зміст, призначення та порядок заповнення основних документів стійкої втрати працездатності, які використовуються при експертизі. Визначення та оцінка тактики МСЕК стосовно встановлення причини та груп інвалідності при окремих її видах. Визначення та оцінка показників інвалідності.

Тема 25. Оцінка якості медичної допомоги. Методика проведення експертних оцінок медичного забезпечення окремих контингентів населення.

Лк8 "Забезпечення якості медичної допомоги." (денна)

Забезпечення якості медичної допомоги (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр25 "Оцінка якості медичної допомоги. Методика проведення експертних оцінок медичного забезпечення окремих контингентів населення." (денна)

Основні поняття та терміни якості медичної допомоги. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Методика оцінки якості. Вимоги до методик: придатність для використання стосовно різних етапів і видів медичної допомоги, об'єктивність, можливість кількісної оцінки, коректне відображення суті медичної діяльності. Показники якості та ефективності медичної допомоги. Стандарти якості медичної допомоги стосовно клініко-статистичних груп, нозологічних форм. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів. Медико-економічні стандарти. Проміжні та довгострокові показники якості медичної допомоги. Значення ліцензування та акредитації медичних закладів для забезпечення належної якості медичної допомоги.

Тема 26. Системи охорони здоров'я у світі.

Пр26 "Системи охорони здоров'я у світі." (денна)

Фінансування систем охорони здоров'я у світі: способи збору коштів. Розуміння систем охорони здоров'я: огляд «класичних» моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Бісмарка. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Беверіджа. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Семашко. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. На Вашу думку, яка система охорони здоров'я діє в Україні?

Тема 27. Медичне право.

Лк9 "Медична юриспруденція" (денна)

Основи медичного права (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).

Пр27 "Медичне право" (денна)

Поняття, предмет, методи та принципи медичного права. Нормативно-правові акти системи охорони здоров'я України. Система та джерела медичного права.

Тема 28. Медичні правовідносини: поняття, види, склад.
Пр28 "Медичні правовідносини: поняття, вид, склад" (денна) Визначення "медичні правовідносини". Класифікація правових відносин у сфері охорони здоров'я. Склад медичних правовідносин. Групи прав і обов'язків у правовідносинах з приводу надання медичної допомоги.
Тема 29. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.
Лк10 "Економічні аспекти діяльності закладів охорони здоров'я. Основи менеджмента системи охорони здоров'я. Організаціо-правові засади впровадження та функціонування медичного страхування." (денна) Економічні аспекти діяльності закладів охорони здоров'я. Основи менеджмента системи охорони здоров'я. Організаціо-правові засади впровадження та функціонування медичного страхування (мультимедійна інтерактивна лекція, за наявності карантинних обмежень лекції проводяться в онлайн режимі).
Пр29 "Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом." (денна) Що таке менеджмент? Сучасний погляд на медичний менеджмент. Загальна характеристика основних понять в менеджменті. Школи менеджменту. Сутність різних управлінських актів в системі охорони здоров'я. Управлінські рішення в діяльності основних закладів охорони здоров'я, їх підрозділів. Методика розробки та прийняття управлінських рішень щодо організації роботи лікувально-профілактичних і санітарно-профілактичних закладів. Особливості реалізації управлінських рішень з урахування соціально-психологічних прошарків колективу.
Тема 30. Диференційний залік
Пр30 "Диференційний залік" (денна) Залік проводиться у вигляді письмового розв'язання ситуаційних задач.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Самонавчання
НД2	Підготовка до Крок-2
НД3	Підготовка до практичних занять
НД4	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань
НД5	Перегляд навчальних відео
НД6	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка мультимедійної презентації з захистом, підготовка реферату з захистом)
НД7	Електронне навчання у системах (Zoom, Meet, Mix.sumdu.edu.ua)
НД8	Робота з підручниками та інформаційними джерелами
НД9	Підготовка до підсумкового диференційного заліку

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Case-based learning (CBL): навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Team-based learning (TBL): Командно-орієнтоване навчання
МН4	Research-based learning (RBL): Навчання через дослідження
МН5	Рольова гра
МН6	Навчальна дискусія / дебати

Інтерактивні лекції (оглядове викладання матеріалу) проводяться із застосуванням мультимедійного проектора. Лекції доповнюються практичними заняттями (з застосуванням сучасних методик - CBL, TBL, RBL), що надають можливість студентам застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах клінічних випадків під керівництвом викладача шляхом демонстрації матеріалу - звітньо-облікових документів, розрахункових формул, відеоматеріалів; залучення студентів до обговорення матеріалу з висловлюванням особистої думки. Випереджувальна самостійна робота сприяє підготовці студентів до лекцій та практичних занять та акцентування уваги на тих питаннях, які стали не зрозумілими при вивченні матеріалу. Реалізація випереджувальної самостійної роботи студента здійснюється з використанням інформаційно-комунікаційних технологій – навчання в електронному освітньому середовищі – MIX-навчання.

По завершенню вивчення дисципліни, студенти оволодіють наступними загальними компетентностями: 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. 6. Здатність спілкуватись іноземною мовою. 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини. 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$

	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Захист індивідуальної дослідницької роботи мультимедіа презентація, реферат)

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Поточне оцінювання (усні опитування, вирішення індивідуальних розрахункових задач, аналіз практичних завдань)
МСО2	Захист індивідуальної дослідницької роботи (мультимедійна презентація, реферат)
МСО3	Проведення практико-орієнтованого диференціального заліку

Контрольні заходи:

7 семестр	200 балів
МСО1. Поточне оцінювання (усні опитування, вирішення індивідуальних розрахункових задач, аналіз практичних завдань)	108
	108
МСО2. Захист індивідуальної дослідницької роботи (мультимедійна презентація, реферат)	12
	12
МСО3. Проведення практико-орієнтованого диференціального заліку	80
	80

Контрольні заходи в особливому випадку:

7 семестр	200 балів
МСО1. Поточне оцінювання (усні опитування, вирішення індивідуальних розрахункових задач, аналіз практичних завдань)	108
	у випадку карантинних обмежень проведення занять відбувається з використанням сучасних дистанційних методик - Zoom, Meet, Mix.sumdu.edu.ua
	108
МСО2. Захист індивідуальної дослідницької роботи (мультимедійна презентація, реферат)	12
	у випадку карантинних обмежень проведення занять відбувається з використанням сучасних дистанційних методик - Zoom, Meet, Mix.sumdu.edu.ua
	12

МСОЗ. Проведення практико-орієнтованого диференційного заліку		80
	у випадку карантинних обмежень проведення занять відбувається з використанням сучасних дистанційних методик - Zoom, Meet, Mix.sumdu.edu.ua	80

Під час оцінювання засвоєння кожної теми з дисципліни за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною шкалою («5», «4», «3», «2»). Враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали. Мах кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до диференційного заліку (д/з) – 120. Мін кількість балів – 72. Вивчення дисципліни завершується д/з, що передбачає письмову роботу з контролем теоретичних засад та практичних навиків студента. Мах кількість балів, яку може набрати студент під час складання д/з, становить 80. Д/з вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів за д/з. Мін кількість балів становить 48. Оцінка за д/з виставляється за традиційною 4-бальною шкалою і конвертується у 200-бальну. Оцінка з дисципліни, яка завершується д/з визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72), в т.ч. бали за індивідуальну самостійну дослідницьку роботу студента - підготовка та захист презентації, підготовка та захист реферату (не більше 12) та балів за виконання д/з на останньому занятті (не менше 48). У випадку, коли студент отримав незадовільну оцінку за д/з, він повинен перескласти його на 21-му тижні (кількість перескладань - 2 рази у письмовому вигляді). У цьому разі максимальна оцінка, яку може отримати студент за д/з - «3». Після 2-го перескладання д/з всі поточні бали, які отримав студент з дисципліни, анулюються. Загальна оцінка за дисципліну, яку студент може отримати після 2-го перескладання д/з не може бути більше «3», що відповідає 120 балам. Загальний бал за дисципліну не може перевищувати 200 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Графічні засоби (облікові документи, малюнки, схеми, плакати)
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани)
ЗН4	КНП "Клінічна лікарня № 4" СМР, поліклінічне відділення № 1

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, and Chorh Chuan Tan. Oxford Textbook of Global Public Health. Oxford University Press. Published: 2018. - 1854 Pages
2	Anne-Emanuelle Birn, Yogan Pillay, Timothy H. Holtz. Published by Oxford University Press, New York, 4th edition, 2018 (revised). 674 pp.

3	Впровадження системи управління якістю у лікувальнопрофілактичних організаціях ISO 9001:2015 : навчальний посібник / В. В. Касянчук, О. М. Бергілевич, О. І. Сміянова ; за ред. проф. В. А. Сміянова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 246
Допоміжна література	
1	Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 560 ст.
2	Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ : МВЦ «Медінформ», 2018. – 458 с.
3	Голяченко О.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. - К.: Медицина, 2011. -208 с.
4	Institute for health metrics and evaluation. Global burden of disease study, 2017. Lancet
5	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Експертиза тимчасової та стійкої втрати працездатності" із дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" для студ. спец.222 "Медицина" /В.А.Сміянов,Д.О.Жалдак - Суми : СумДУ, 2021 - 40 с
6	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Демографія" з дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Д. О. Жалдак. — Суми : СумДУ, 2021. — 50 с.
7	Methodical instructions for seminars in the discipline "Examination of temporary and permanent disability": for stud. of spec. 222 "Medicine" daytime education / V. Smiyanov, O. Smiyanova, D. Zhaldak. — Sumy: Sumy State University, 2021. — 31 p
8	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Основні засади громадського здоров'я" з дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я": для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / В.А.Сміянов, Д.О. Жалдак -Суми : СумДУ, 2021.- 30 с
9	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Сучасні системи охорони здоров'я в світі" із дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я"для студ. спец.222 "Медицина" денної форми навчання /В.А.Сміянов,Д.О.Жалдак. - Суми:СумДУ, 2021. - 26 с
10	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Захворюваність населення" із дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" для студ. спец.222 "Медицина" денної форми навчання/В.А.Сміянов, Д.О. Жалдак — Суми : СумДУ, 2021. — 17 с
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Талліннська хартія: Системи охорони здоров'я для здоров'я та добробуту / http://www.euro.who.int/document/E91438r.pdf

